

Uchwała Nr SO-19/0954/149/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 21 kwietnia 2023 r.

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu **Gminy Rogoźno** za rok 2022
wraz z informacją o stanie mienia jednostki

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca Aldona Pruska
Członkowie: Grażyna Wróblewska
 Katarzyna Kosmowska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Rogoźno za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki wyraża

opinię pozytywną
z uwagami w pkt VI i VII

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Rogoźno za rok 2022 oraz informacja o stanie mienia według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2023 r.).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się z uchwałą budżetową ze zmianami, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2037 ze zmianami oraz ze sprawozdaniami Jednostki za 2022 r.

I.1. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.

W ocenie Składu Orzekającego wskazane sprawozdanie spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

2. Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu przedłożono sprawozdanie z wykonania planu finansowego Rogozińskiego Centrum Kultury w Rogoźnie za 2022 r. Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie natomiast z art. 13 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izby należy wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

II. 1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Rogoźno na rok 2022 został wykonany z deficytem budżetu w wysokości 37.485,66 zł (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 4.824.207,43 zł), bowiem:

a) dochody zrealizowano w wysokości 112.558.855,57 zł, co stanowi 95,00 % wielkości planowanej, w tym:

- dochody bieżące wykonano w wysokości 107.587.666,22 zł,
- dochody majątkowe wykonano w wysokości 4.971.189,35 zł;

b) wydatki zrealizowano w wysokości 112.596.341,23 zł, co stanowi 91,31 % wielkości planowanej, w tym:

- wydatki bieżące wykonano w wysokości 106.305.263,56 zł,
- wydatki majątkowe wykonano w wysokości 6.291.077,67 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina Rogoźno nie zaciągała kredytów i pożyczek oraz nie wyemitowała papierów wartościowych. Przychody budżetu w łącznej wysokości 7.793.716,43 zł stanowiły środki dysponowane przez Gminę, w tym:

- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.527.485,98 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2022 w wysokości 1.227.485,98 zł,
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 6.266.230,45 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2022 w wysokości 5.813.521,45 zł.

Ponadto Gmina zrealizowała rozchody w kwocie 2.216.800,00 zł, jako spłaty otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek.

3. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r. wynika, iż zobowiązania Gminy wyniosły 21.653.282,17 zł, co stanowi 19,24 % wykonanych dochodów, w tym: kredyty i pożyczki - 12.239.771,35 zł i emisja obligacji - 9.156.000,00 zł. We wskazanym sprawozdaniu wykazano również zobowiązania wymagalne w kwocie 257.510,82 zł, które dotyczyły samorządowego zakładu budżetowego – Administracji Mienia Komunalnego. Wyjaśnienia w tym zakresie zamieszczono na str. 66 części opisowej sprawozdania z wykonania budżetu.

Skład Orzekający podkreśla, że zgodnie z przepisem art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

4. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r. wynika, że zobowiązania niewymagalne stanowią kwotę 5.427.141,16 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

III. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniami budżetowymi z wykonania budżetu, wykazała, że:

- 1) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych;
- 2) w niektórych przypadkach klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań w kilku paragrafach przekracza plan ustalony w budżecie. W opinii Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymał od Rady Miejskiej w Rogoźnie;
- 3) w okresie sprawozdawczym od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r. Gmina poniosła wydatki z tytułu kar, odszkodowań i grzywien wypłacanych na rzecz osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz wypłatą odsetek. W przedłożonym sprawozdaniu Burmistrz poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków.

IV. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody [zł]			Wydatki [zł]		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0270	149 479,59	149 479,59	85153	3 000,00	1 000,00
75618 § 0480	380 000,00	446 465,06	85154	715 211,68	500 477,84
Razem	529 479,59	595 944,65	Razem	718 211,68	501 477,84

Ponadto Jednostka w budżecie roku 2022 uchwałą Nr LXIX/667/2022 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 28 czerwca 2022 r. zaplanowała w przychodach § 905 niewykorzystane środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 188.732,09 zł.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 165, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,*
- 2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2*

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”.

Skład Orzekający zaznacza również, iż w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w roku 2022 winny zostać zaplanowane w przychodach budżetu bieżącego roku w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ i zostać przeznaczone na cele określone w cytowanym wyżej przepisie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- V. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody – 6.796.543,54 zł (w tym w rozdz. 90002 § 0490 w kwocie 6.755.659,11 zł) oraz wydatki w wysokości 6.177.706,21 zł (rozdz. 90002). Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat były wyższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o kwotę 618.837,33 zł.

Skład Orzekający przypomina, iż zgodnie z art. 6r ust. 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.) „Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane

na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.”.

Zatem środki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnym, które nie zostały wykorzystane w roku 2022 winny zostać zaplanowane w przychodach budżetu bieżącego roku w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ i zostać przeznaczone na cele określone w cytowanym wyżej przepisie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W sprawozdaniu w części tabelarycznej (załącznik Nr 14) ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2022 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

VI. Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w Informacji wystąpiły m.in. niżej wymienione nieprawidłowości:

1. W załączniku Nr 4 przedstawiającym wykaz wydatków majątkowych ujętych w budżecie roku 2022:
 - w dziale 600, rozdz. 60016 § 6050 wykazano wykonanie w kwocie 2.039.934,94 zł, podczas gdy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S wykonanie wskazanych wydatków wynosi 2.052.234,94 zł. Powyższe skutkuje wykazaniem nieprawidłowej wartości „razem” wydatków majątkowych, tj.: 6.278.777,67 zł, zamiast 6.291.077,67 zł. Wskazana nieprawidłowość występuje również w części opisowej sprawozdania;
 - kwoty wykazane w opisie realizacji części zadań majątkowych nie dają sumy wykonania w zadaniach: „Remont drogi gminnej w miejscowości Cieśla gmina Rogoźno – środki własne” (rozdz. 60016 § 6050), „Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Olimpijczyków Polskich w Rogoźnie – dokumentacja techniczna” (rozdz. 80101 § 6050) oraz „Kompleksowa termomodernizacja budynków szkół podstawowych na terenie Gminy Rogoźno – dokumentacja techniczna” (rozdz. 80101 § 6050). Ponadto w zakresie rozdz. 80101 § 6056 i § 6057 § 6059 w tabeli opis pozostaje niezakończony.
2. W załączniku Nr 5 przedstawiającym plan i wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie:
 - w dochodach w dz. 852 wskazano wykonanie w wysokości 1.404.450,73 zł, zamiast w kwocie 3.132.498,26 zł. Skutkiem powyższego wykazano nieprawidłową wartość wykonania w wierszu ogółem, która powinna wynosić 22.267.467,32 zł;

- w wydatkach w dziale 852 wykazano kwotę 1.404.450,73 zł, podczas gdy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50 o dotacjach / wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami wykonanie wskazanych wydatków wynosi 3.132.438,38 zł, (w tym w rozdz. 85215 § 3110 wykazano wydatki wykonane w wysokości 3.053,14 zł, zamiast w kwocie 2.993,27 zł). Skutkiem powyższego wykazano nieprawidłową wartość „razem”, tj.: 20.535.419,79 zł, zamiast 22.267.07,45 zł;
 - w pkt b tabeli po stronie wykonania, w tym dochodów potrąconych i przekazanych oraz należności, nie wskazano dochodów w § 0690, § 0970 i § 0920, które wykazano w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami na koniec roku 2022.
3. W załączniku Nr 7 przedstawiającym zestawienie planowanych dotacji, w dz. 801, rozdz. 80104 § 2310 wskazano wykonanie w kwocie 26.016,63 zł, zamiast w wysokości 26.010.63 zł. Skutkiem powyższego określono nieprawidłowe kwoty wykonania wydatków planowanych w ww. w dziale i rozdziale oraz kwotę wykonania wydatków ogółem. Ponadto w końcowej części tabeli wykazano nieprawidłowe dane w zakresie przedstawionym poniżej:

	Sprawozdanie		Winno być	
Razem	7 693 652,15	7 531 394,81	7 693 652,15	7 540 888,81
na zadania bieżące	7 533 652,15	7 390 604,16	7 518 652,15	7 385 098,16
na zadania majątkowe	160 000,00	140 790,65	175 000,00	155 790,65
I. Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych	4 373 985,23	4 337 110,85	4 376 377,23	4 338 519,92
2. dotacje celowe	867 413,74	830 539,36	869 805,74	831 948,43
II. Dotacje spoza jednostek sektora finansów publicznych	3 267 274,92	3 152 868,89	3 317 274,92	3 202 368,89
2. dotacje celowe	812 000,00	729 952,65	862 000,00	779 452,65
Ogółem bieżące i majątkowe	7 641 260,15	7 489 979,74	7 693 652,15	7 540 888,81

4. W załączniku Nr 8 określającym plan i wykonanie przychodów i kosztów zakładu budżetowego:
- w przychodach wykazano plan w kwocie 5.557.964,98 zł, podczas w sprawozdaniu Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych na koniec roku 2022 (zwanym dalej sprawozdaniem Rb-30S) planowane przychody wykazano w wysokości 9.779.892,49 zł;
 - wykonanie kosztów przedstawiono w kwocie 7.546.166,96 zł, podczas gdy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-30S wykonanie kosztów wynosi 7.720.531,18 zł;
 - w tabeli, w części dotyczącej kosztów majątkowych wykazano nieprawidłowe plan i wykonanie w zakładzie Ośrodek Rekreacji i Sportu, tj. plan 22.921,14 zł i wykonanie

0,00 zł, podczas gdy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-30S w rozdz. 92601 § 6070 plan i wykonanie wynosi 34.190,24 zł.

9. W załączniku Nr 9 określającym plan i wykonanie dochodów i wydatków pochodzących z dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska:
 - w planie dochodów w rozdz. 90026 § 0910 wykazano kwotę 1.206,00 zł, podczas gdy zgodnie z uchwałą budżetową wartość we wskazanej podziale wynosi 603,00 zł. Powyższe skutkuje nieprawidłową kwotą planu wykazaną w wysokości 88.103,00 zł zamiast 87.500,00 zł;
 - w planie wydatków w rozdz. 90026 § 4300 wykazano kwotę 17.603,00 zł, podczas gdy zgodnie z uchwałą budżetową wartość we wskazanej podziale wynosi 17.500,00 zł.
10. W załączniku Nr 11 przedstawiającym plan dochodów i wydatków na zadania realizowane przez Gminę w roku 2022, ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, nie wyodrębniono środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 związanych z programem Laboratoria Przyszłości (§ 905).
11. W załączniku Nr 14 określającym planowane i wykonane dochody i wydatki z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2022 r. wykazano należności wymagalne ogółem w wysokości 733.583,33 zł oraz nadpłaty w kwocie 49.512,85 zł. Do kwoty ogółem należności wymagalnych nie wliczono wartości z § 0580 w wysokości 7.200,00 zł, zaś do kwoty ogółem nadpłat nie wliczono wartości z § 0750 w kwocie 130,00 zł, po których uwzględnieniu należności wymagalne wynoszą 741.053,33 zł, a nadpłaty 49.642,00 zł.

VII. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu.

Ponadto, Skład Orzekający zwraca uwagę, że:

1. w pkt III Informacji przedstawiającym zmiany w stanie mienia komunalnego w stosunku do roku poprzedniego, w kolumnie pn. „Stan na dzień 31.12.2021 r.”, w wierszu „3. Budowle” – w tym oczyszczalnie – wykazano wartość 4.344.771,59 zł. Wskazana wartość w Informacji załączonej do sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Rogoźno za 2021 rok wykazana została w podziale „pozostałe składniki”, zaś wskazana obecnie w podziale „pozostałe składniki” kwota 26.690.375,00 zł, stanowiła w sprawozdaniu za 2021 rok wartość udziałów. Jednocześnie kwota zaprezentowana w udziałach, tj. 170.473.923,16 zł w poprzedniej Informacji wskazana została jako wartość ogółem wszystkich składników.
2. W pkt IV Informacji przedstawiającym dochody uzyskane za 2022 r. oraz przewidywane do uzyskania w roku następnym, w dochodach uzyskanych z wpływów z tytułu

dzierżawy wykazano wykonanie w kwocie 180.546,25 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 wynika, że w rozdz. 70005 /Gospodarka gruntami i nieruchomościami/ wykonano dochody: w § 0470 /Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności/ w kwocie 56.281,56 zł i w § 0750 /Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze/ w kwocie 157.468,99 zł (różnica wynosi 23.077,26 zł).

Biorąc pod uwagę całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Aldona Pruska

Pouczenie:

Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.